

Regeringskansliet
i.remissvar@regeringskansliet.se
Kopia:
i.i.remissvar@regeringskansliet.se
Diarienummer I2020/03221

Remiss 2020-12-09 I2020/03221

Remissvar avseende Promemoria om särskilt investeringsutrymme för elnätverksamhet – investeringar i ökad nätkapacitet

Om Ellevio

Med nära en miljon kunder är Ellevio ett av Sveriges största elnätsföretag. Vi tar en aktiv roll i resan mot ett fossilfritt samhälle. Våra elnät är ryggraden som kopplar ihop producenter och konsumenter av el, som möjliggör mer förnybar elproduktion, elektrifiering av transporter och industri och som skapar förutsättningar för nya klimatsmarta tjänster för våra kunder.

Vi har drygt 500 anställda och sysselsätter totalt 3 000 personer runt om i landet. Vi ägs av pensionsförvaltarna Folksam, Första AP-fonden, Tredje AP-fonden och OMERS Infrastructure.

1. Sammanfattande slutsatser

Ellevio har lämnat synpunkter till Energiföretagen Sverige (Energiföretagen) och har genom det bidragit till branschorganisationens yttrande. Vi stödjer det som Energiföretagen skriver och har valt att inte upprepa det som redan läggs fram av branschorganisationen.

Vi skulle däremot vilja föra fram kompletterande synpunkter, vilket framgår nedan.

2. Inledning

Ellevio ser en spännande framtid med ett energisystem i stor förändring. Klimatomställningen kräver omfattande satsningar på elnäten. Elnäten är en möjliggörare för att uppnå de ambitiösa målsättningar som fastställdes i Energiöverenskommelsen 2016. Där bestämdes bland annat att Sverige ska ha en 100 procent förnybar elproduktion till år 2040 samt senast år 2045 inte ha några nettoutsläpp av växthusgaser till atmosfären, för att därefter uppnå negativa utsläpp. Det innebär att elnätsbranschen står inför många utmaningar för att möjliggöra omställningen av energisystemet mot mer decentraliserad förnybar produktion och ökad efterfrågeflexibilitet.

Även användningen av el förändras. Samhället blir alltmer digitaliserat, elektrifierat och beroende av konstant, säker elförsörjning. Idag används el till det mesta, i allt från de dagliga aktiviteterna i hemmet, på arbetet och i fritidsaktiviteter, till livräddande samhällstjänster. Det digitaliserade samhället ställer allt högre krav på leveranssäkerhet, överallt i landet, och vi behöver därför säkerställa att vi har moderna, flexibla, smarta elnät som möter behoven.

Utöver dessa trender ser vi även en fortsatt urbaniseringstrend. Stockholm Göteborg, Malmö och Uppsala fortsätter växa medan befolkningstrenden på landsbygden och i mindre orter på många håll är negativ. Exempelvis väntas Storstockholm ha cirka 2,6 miljoner invånare år 2030, att jämföra med 1,3 miljoner invånare i början av 1960-talet och 2,4 miljoner invånare år 2020, dvs. en ökning med ett par hundra tusen invånare på tio år. Det ställer nya krav på kapacitet och effekt i städerna när stamnät och regionnät ska möjliggöra den väntade befolkningstillväxten, produktion av nya bostäder, tillräcklig infrastruktur och företagsetableringar tillsammans med elektrifiering av nya samhällssektorer. För att möjliggöra de stora infrastrukturprojekt som behövs måste elnäten byggas ut och byggas om.

De svenska elnäten byggdes ut kraftigt på 1970-talet i spåren av bland annat oljekrisen och är på många andra håll gamla och behöver bytas ut. För att minska risken för elavbrott vid oväder behöver luftledningarna i lokalnätet bytas ut mot kabel i mark. Vidare, för att kunna skapa ett så kallat smart nät som kan hantera den ökade mängden förnyelsebar elproduktion och en mer flexibel elanvändning behöver många nya tekniska och uppkopplade komponenter integreras i elnätssystemet. Sammantaget gör detta att elnätet är i behov av stora investeringar, vilket är nödvändigt för att Sverige ska kunna nå de uppsatta klimatmålen utan att för den sakens skull förlora positionen som en av världens starkaste välfärdsnationer. En sådan framtid kräver stabila välutbyggda och smarta elnät.

Utan stabila, välutbyggda och smarta elnät kommer Sverige inte att kunna utnyttja digitaliseringens möjligheter, elektrifiera transportsektorn och industrin eller bygga hållbara städer och en smart landsbygd i den utsträckning som krävs.

3. Specifika synpunkter

Ellevio ser mycket positivt på syftet med promemorians lagförslag att skapa särskilda drivkrafter för elnätföretag att göra investeringar som ökar kapaciteten i elnätet. Vidare vill vi framhålla att syftet att underlätta i dessa delar självfallet är behjärtansvärt.

För att Sverige ska bli fossilfritt senast år 2045 bedöms elanvändningen öka kraftigt till att år 2045 uppgå till cirka 190 TWh inklusive förluster i elnätet, trots en fortsatt effektivisering av energianvändningen. Ökningen motsvarar mer än 1,5 gånger Danmarks totala elanvändning.

Den totala investeringskostnaden i elnäten, både reinvesteringar och nyinvesteringar, under 30-årsperioden 2021-2050 bedöms bli i storleksordningen 500 miljarder kronor beroende på scenario. Sverige var ett av de första länderna i Europa att investera i ett landsomfattande stamnät, vilket var en förutsättning för utvecklingen av vår industrialisering på 1900-talet. Baksidan är att vi idag har ett av de äldsta näten i Europa, med stora upprustningsbehov.

Vi står inför en energiomställning, som är historisk i sitt slag och som vi alla måste bidra till. Vi anser därför att det är helt rätt att regeringen agerar och skapar bra incitament för behövliga investeringar. På så sätt kan energiomställningen komma på plats genom att skapa drivkrafter för elnätsföretag att ta ansvar och göra investeringar för att åtgärda den aktuella nätkapacitetsbristen. Promemorians lagförslag innebär ett välkommet tillskott, särskilt eftersom elnätsregleringen i övrigt inte är tillräcklig för att åstadkomma detta.

Promemorians lagförslag utgör, enligt Ellevios förmenande, ett bra initiativ för elnätsbranschen som helhet, men även för vår del, eftersom förslaget ligger mycket väl i linje med de expansiva investeringsplaner Ellevio skulle vilja genomföra framåt. Det är således mycket viktigt att skapa de förutsättningar som behövs för att elnätsbranschen ska kunna vara möjliggörare för en nationell energiomställning bort från fossila bränslen.

Vi anser dock att den uppföljning av utfallet för investeringarna som ska ske år 2022 troligen inte kommer att säga så mycket, eftersom det fullständiga regelverket inte kommer att vara på plats förrän först nära i tid inpå rapporteringen enligt promemorians lagförslag. Om elnätsföretagen utökar sina investeringar kommer det således inte att ge effekt fullt ut förrän senare under tillsynsperioden.

Syftet med lagen är att skapa särskilda drivkrafter för elnätsföretag att göra investeringar som ökar kapaciteten i elnätet. Ellevio vill avslutningsvis påpeka att de flesta investeringar som görs i elnäten bidrar till att behålla och öka kapaciteten i elnäten och de behövs för att främja energiomställningen och komma till rätta med nätkapacitetsbristen. Vi är oroliga för att man genom förslagets skrivningar smalnar av uppföljningen och inte tittar på de totala investeringarna som görs. En och samma investering kan både vara en reinvestering och en kapacitetsförstärkning. Vidare, om investeringen sker med smart teknologi kanske inte

kapacitetsförstärkningen innebär ett högre effektuttag. Genom att tappa fokus på helheten ser vi en risk för att uppföljningen kommer att skapa en skev bild av vad vi som bolag försöker åstadkomma.

Stockholm som ovan

David Bjurhall

Chef Reglering